

Töökogemus Soome suurmesilas

Raul Terep

Olustvere 05.02.2017

Minust

- Sündinud 1979.a.
- 1997.a. lõpetasin Põltsamaa Ühisgümnaasiumi
- 2001.a. lõpetasin Tartu Lennukolledži
- Töötasin Tartus Toyota esinduses hooldusnõunikuna
- 2012.a. asusin õppima Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskoolis mesiniku erialal
- 2012.a. koolipraktika Soomes, ettevõttes Mesimestari OY. Juhendaja Valmar Lutsar

Minust

- 2013 – 2015.a. Töötasin Mesimestari OY-s, viimase aastal peamesinikuna
- 2016.a. kevad-suvel Olustvere kooli mesinik ja praktika- juhendaja

Kuidas ma mesindusega nakatusin?

- Jüri Mekšunil oli oma mesila – lamavtarud ja korpustarud
- Tööst vabal ajal käisin abis mesindamas
- Areng või lõpetamine?
- Olustverre õppima?!?

Olustvere kooli mesinduseriala

- 2012 – 2013 õpingud Olustveres
- Teadmised mesilaste bioloogiast ja haigustest
- Teoreetilised teadmised töövõtetest
- Uued tutvused ja kontaktid
- Võimalus minna praktikale Soome

Mesimestari OY

- Juha ja Katarina Nuutero
- Üks Soome suurimaid mesindusettevõtteid
- Mesindusettevõte sai hoo sisse 1990 aastal. Kuni aastani 2000 oli ettevõtte nimi **Nuuteron Mehiläistarhat**
- Mesilasperesid ca 1000tk – algselt kasutati Langstroth korpuseid aga aastal 2012 mindi üle Farrar tüüpi vahtplastkorpustele
- Mesilasemade kasvatus – ca 1000 - 1500tk

Mesimestari OY

- Ettevõtte on üks suuremaid meepakenduskeskuseid Soomes

Honey Paw

- Honey Paw mesindusinventari tootmine sai alguse aastal 2007.
- Tooted – vahtplast tarud, plastraamid,
- Aastal 2007 alustati viilkoorija arendamisega
- <http://www.mesi.fi/en/>
- Mesilates on kasutuses ainult Honey Paw mesindusinventar

Mesiniku elu Soomes

- Seitse päeva nädalas ja 12 tundi päevas
- 2-3 nädalat kohapeal, nädal kodus
- Tööjõud – mesinik + 2 abimesinikku
- Vurritusperioodil abilised
- Põhiliselt töötas mesilastega kaks mesinikku
- Lisatööjõud vahatas raame ja tegi abistavaid töid

Enne ...

Esimene aasta Soomes - 2012

- Praktika – õppimine ja töötamine
- Üleminek Langstroth raamilt Farrar raamile
- Rasked Langstroth kastid kõige üleval
- Uued töövõtted ja pikad tööpäevad
- Kodust kaugel
- Korpuste liimimine, iduperede moodustamine, mesilasemade kasvatamine, trimmerdamine

Idupered müügiks

- Iduperede valmistamine (4 raamiline):
 - kaks kinnishaudmega raami koos mesilastega
 - meekärg ja ülesehitatud kärg
 - Itaalias kasvatatud mesilasema
- Kokku valmistasime ca 100 idupere
- 2012 aastal Langstroth pered ja järgnevatel aastatel kahekastilised Farrar pered

Idupere korpus

Sülemlemine

- Arvestades perede arvu, siis oli sülemlemist väga vähe
- Mesilasperede läbivaatused toimusid ca 2-3 nädalase intervalliga

Sülemid

Sülem taru põhja all

Sülem marjapõõsas

Suur sülem puu otsas

Mesilasemade kasvatamine

- Ca 1000 mesilasperest valitakse välja kuni 10 mesilaspere
- Vageldusmaterjal võetakse kõige paremate omadustega mesilasperedest. Pered on rahulikud, kollased, toovad keskmisest rohkem mett. Emad on 3-4 aastased ehk on ennast juba tõestanud :)
- Tavapärane vageldamine oli 360 kuppu
- Parematel päevadel võeti vastu ca 300 kuppu

Vageldamine

Starterpered

- Mesilaste harjamine
- Starterpere koostamine – 180 kuppu ühte starterisse, vaheldumisi mee/suira kärgedega
- Harjatud mesilased raputatakse lennulauale – mesilased ronivad ise sisse
- Tavaliselt tegime kaks starterpere

Kupud ammperedesse

- Järgmisel hommikul võetakse starterperest kupud välja
- Vastuvõetud kupud viiakse ammperedesse
- Ammperede ettevalmistamine – emalahutusvõre peale tõstetakse kaks lahtise haudme kärke. Nende vahele asetatakse kupud.
- Igasse ammperesse läheb kuni 15 kuppu

Kuppude väljavõtmise starterist

5+ tulemus!

Kupud viiakse inkubaatorisse

Paarumistarude ettevalmistus

- Kasutatakse Apidea paarumistaruseid
- Tarude komplekteerimine – raamid sisse, söödanõu suhkrumassi täis, kaaned peale
- Mesilastega täitmine – ca 100g harjatud noori mesilasi ühe taru kohta
- 12h paarumistarud ootavad ja siis pannakse kupud sisse
- Koorunud kuppudega tarud viiakse paarumisalasse ja avatakse lennuavad

Apidea paarumistaru

Paarunud mesilasemad

- Saatepuuride täitmine mesilastega
- Emade märgistamine värviga
- Tiibade kärpimine
- Emad saatepuuridesse
- Emade vahetused

Mesila päevik

- Kogu info oli sülearvutis ja exceli tabelis
- Tabelis oli kirjas kõik mesilagrupid
- Igas grupis oli info mesitarude kohta
- Kokku 89 mesilagruppi 798 mesilasperega (2015.a.)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
1	tarhat													Ruok
2		KPL	Pohjien vaihto		I kierros	Muura.happo		II kierros	III kierros				I Hunaja	Huna
3	Saarikontie	9	04.04 1kyt	saneeraus ok	27.apr	20.mai		14.juuni	4.juuli	21.juuli			6.aug	1
4	Tappura	10	04.04 1kyt	saneeraus ok	27.apr	20.mai		14.juuni	4.juuli	21.juuli			6.aug	1
5	Lempiö	7	4.apr		27.apr	20.mai		15.juuni	4.juuli	22.juuli			6.aug	1
6	Honkasentie	9	04.04 1kuol		27.apr	20.mai		15.juuni	5.juuli	22.juuli			6.aug	1
7	Hahmontie	10	4.apr		27.apr	20.mai		16.juuni	5.juuli	22.juuli			6.aug	1
8	Hongistontie	9	04.04 1kuol		27.apr	20.mai		17.juuni	5.juuli	22.juuli			6.aug	1
10	P.Heikkilä	10	4.apr		27.apr	20.mai		18.6 jaoke	6.juuli	22.juuli			6.aug	1
11	Koppanen	9	04.04 1kuol		27.apr	20.mai		18.6 jaoke	6.juuli	22.juuli			7.aug	2
12	Silvo	9	4.apr	saneeraus ok	27.apr	20.mai	3.juuni	18.juuni	6.juuli	22.juuli			6.aug	2
13	Reinola	8	4.apr		27.apr	15.mai	30.mai	18.juuni		9.juuli	27.juuli		7.aug	2
14	Kulju	10	4.apr		27.apr	15.mai		30.mai	22.juuni	9.juuli	27.juuli		7.aug	2
15	Konsala	9	7.apr		27.apr	21.mai		4.6.2015,harj	22.juuni	9.juuli	27.juuli		7.aug	2
16	Pyhälä	8	7.04 1kuoll.		27.apr	21.mai		4.juuni	22.juuni	9.juuli	27.juuli		12.aug	2
17	Ahtiala	10	7.apr		27.apr	11.mai		1.6.2015,harj	22.juuni	9.juuli	27.juuli		12.aug	2
18	Suojala	10	7.apr		28.apr	16.mai		4.juuni	22.juuni	10.juuli	27.juuli		12.aug	2
19	Putkisto	9	6.apr		28.apr	9.mai	22.mai	4.juuni	25.juuni	10.juuli	29.juuli		13.aug	2
21	Liippo	10	6.aor	saneeraus	28.aor	9.mai	22.mai	4.iuuni	22.iuuni	10.7. hari	29.iuuli		13.aug	2

	A	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	
1	tarhat									Ruokinta				I	
2		Muura.happo		II kierros	III kierros				I Hunaja	Hunaja II	Hun.yht.	Ruok.II	Ruok.III	Oksalih.	
3	Saarikontie	20.mai		14.juuni	4.juuli	21.juuli			6.aug	19.aug	455	4.sept	10.sept	18.nov	
4	Tappura	20.mai		14.juuni	4.juuli	21.juuli			6.aug	19.aug	393	4.sept	10.sept	18.nov	
5	Lempiö	20.mai		15.juuni	4.juuli	22.juuli			6.aug	19.aug	247	4.sept	10.sept	18.nov	
6	Honkasentie	20.mai		15.juuni	5.juuli	22.juuli			6.aug	19.aug	295	4.sept	10.sept	18.nov	
7	Hahmontie	20.mai		16.juuni	5.juuli	22.juuli			6.aug	19.aug	483	4.sept	10.sept	18.nov	
8	Hongistontie	20.mai		17.juuni	5.juuli	22.juuli			6.aug	19.aug	479	4.sept	10.sept	18.nov	
10	P.Heikkilä	20.mai		18.6 jaoke	6.juuli	22.juuli			6.aug	19.aug	338	4.sept	10.sept	18.nov	
11	Koppanen	20.mai		18.6 jaoke	6.juuli	22.juuli			7.aug	23.aug	286	23.aug	4.sept	18.nov	
12	Silvo	20.mai	3.juuni	18.juuni	6.juuli	22.juuli			6.aug	23.aug	406	23.aug	4.sept	18.nov	
13	Reinola	15.mai	30.mai	18.juuni		9.juuli	27.juuli		7.aug	23.aug	362	23.aug	4.sept	24.nov	
14	Kulju	15.mai		30.mai	22.juuni	9.juuli	27.juuli		7.aug	23.aug	528	23.aug	6.sept	26.nov	
15	Konsala	21.mai		4.6.2015,harj	22.juuni	9.juuli	27.juuli		7.aug	23.aug	546	23.aug	6.sept	26.nov	
16	Pyhälä	21.mai		4.juuni	22.juuni	9.juuli	27.juuli		12.aug	23.aug	377	23.aug	6.sept	26.nov	
17	Ahtiala	11.mai		1.6.2015,harj	22.juuni	9.juuli	27.juuli		12.aug	24.aug	424	24.aug	6.sept	26.nov	
18	Suojala	16.mai		4.juuni	22.juuni	10.juuli	27.juuli		12.aug	24.aug	429	24.aug	6.sept	25.nov	

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q
1	Tarhalista A1																
2				Rauhallisuus			Sikiöitä -2-S-2			parvi oksalla=po							
3				Tappaja	Uusi		Vaihtokenno=VK			EKM							
4				Huono	Ok		Parvikenno munittu= pkm			Tm							
5				Ok	Siitos		Parvikenno avonainen=pka			Ks							
6				Pistämätön	Vaidettava		Parvikenno peitetty = pkp										
7												Hunaja I	Hunaja II		4.sept		
8	Pesä	2013	2014	Emo	Pesään	4.apr	27.apr	20.mai	14.juuni	4.juuli	21.juuli	6.aug	19.aug				
9	Saarik. 1	10	73	Kulju 8-15	10.sept	sokeri		f, sokeri	f, pkp	3f, pka		36	7	43	kyttyrä		
10	Saarik. 2													0			
11	Saarik. 3	41	65	Ruots.7-15	4.sept			f, sokeri		3f, pka		28	4	32			
12	Saarik. 4	31	74	?-14				f	2f	2f		43	10	53			
13	Saarik. 5	20	92	Kulju 8-15	4.sept			f	f	2f		40	24	64			
14	Saarik. 6	48	76	VP.-15				f	f, po?, s+1	2f		29	18	47			
15	Saarik. 7		65	Reinol.7-15	21.juuli			f, sokeri	f	3f, pkp		38	18	56			
16	Saarik. 8	44	71	Ahti.7-14				f, sokeri	2f	3f, pka		48	8	56			
17	Saarik. 9	34	65	Pyhäl.9-15	21.juuli	sokeri		f, sokeri	f	2f		28	21	49			
18	Saarik. 10					kyt.								0			

Pilte tööst ja tegemistest

Enne ...

Pärast

Pätid lõhuvad tarusid

Mesilaste haigused ja ravi

- Lubihaue
- Kotthaue
- Varroa – sipelghape, tümool, oblikhape
- Euroopa haudmemädanik
- Ameerika haudmemädaniku eosed – proovide võtmine

Oblikhappe tilgutamine sügisel

Raamide desinfitseerimine

- Äädikhappega desinfitseerimine
- Raamid laoti spetsiaalsetesse soojenduse ja ventilaatoriga varustatud kappidesse ning äädikhape valati kapis olevasse vanni
- Äädikhappe aurustumisel (3-5 päeva) vahetati raamid uute vastu
- Väga ajakulukas töö

Mee võtmine ja mesilaste söötmine

- Mesilaste eemaldamine puhuriga
- <https://www.youtube.com/watch?v=bBt5mFCCMcM>
- Mee võtmine toimus kahe ringiga
- Teisel ringil võeti viimane mesi ja asemele pandi söödanõud siirupiga
- Söötmine suhkrusiirupiga
- <https://www.youtube.com/watch?v=jzsjzYAFwuM>

Vurritamine

- Vurritamine toimus augustis
- Aega kulus ca 4 nädalat
- Parematel päevadel vurritasime ca 3 tonni päevas
- Erinevad lahtikaanetusmasinad: Nuutero viilkoorija, Giordan, Paradise Honey, uus Honey Paw
- Honey Paw vurr – 80- ja 40-raamiline

Viilkoorija

Viilkoorija töötamas

- <https://drive.google.com/file/d/0B3Ma9VuH-BpBYXUxZVh3QWIUUW8/view?usp=sharing>
- <https://drive.google.com/open?id=0B3Ma9VuH-BpBUUcwNW9VUzVtS28>

Giordan

Paradise Honey

Honey Paw

Uus Honey Pow vurritusliin

- <https://www.youtube.com/watch?v=b8QhkEv3ctE&feature=youtu.be>

Vurritatud mesi

2014 aasta saak – ca 54 tonni

Korpuste ladustamine

Janused mesilased

Sügisedesed tööd

- Paarumistarude puhastamine
- Raamide sorteerimine
- Raamide sulatamine
- Oblikhappe tilgutamine
- Tarude talveks kinni katmine:
 - geotekstiil
 - plastvõrk

Geotekstiiliga kaetud taru

Rähnide pahateod

Plastvõrk tarude ümber

Geenimutatsiooniga lesk

Pärandus Valmarile – kuivanud kuusk teel

Uue mesilahoone ehitus 2015

APIMONDIA 2015

15 – 20.september

LÕUNA-KOREA

Mesimestari OY Apimondia messil

- Juulis pakiti asjad ja saadeti Lõuna-Koreasse
- Meeskond koosnes neljast inimesest
- Messiboxi ülesseadmine, toodete tutvustamine ja kokku pakkimine
- Messil olime väljas suure vurritusliiniga – lahtikaanetaja, tigupress, 40-ne raamiline vurr
- Lisaks vahtplastist inventar – põhjad, korpused, katused, söödanõud ja plastraamid
- Jagasime infovoldikuid, tutvustasime tooteid
- Kohtusime huvitavate inimestega

Eesti suurmesinikud L-Koreas

TÄNAN TÄHELEPANU EEST!

